

Cercàvem un assassí

Fa un any va ser la literatura eròtica. En fa dos, la de viatges. En fa tres, van parlar de literatura i memòria. Carme Simon, que dirigeix la Biblioteca Marià Vayreda i que organitza, juntament amb l'Institut de Cultura d'Olot, el cicle Olot, Temps de Paraules, em diu que no havien tingut mai un pressupost tan important com el d'aquest any. Han parlat del gènere negre i criminal. Durant tot el mes d'abril. No em va concretar la quantitat que hi va destinar l'Ajuntament, però va assegurar-me que el cicle havia funcionat molt bé, tant en afluència de gent com en el ressò que va tenir als diaris d'abast català o espanyol. «No ha passat el mateix, però, en la premsa d'abast comarcal», va indicar. Jo també n'he parlat massa tard. Va coordinar el cicle Àlex Martín, que dirigeix el Club de Lectura d'Olot i que és professor de literatura catalana a la Universitat de Salamanca. A www.olotnegre.cat ho expliquen més detalladament. En síntesi, però, els dilluns van convidar escriptors de diferents punts de l'Estat: Andreu Martín i Lorenzo Silva, entre altres. Van destinar els dimarts a projectar pel·lícules policíiques. Els dimecres, a concerts: «Espectacle + Còctel», en deien, perquè els espectacles (de blues, de jazz i de rythm & blues) es completaven amb un còctel (Dry Martini, Gimlet i Negroni). Els dijous, era el dia dels escriptors estrangers, i van acudir-hi Leonardo Pandura, Francisco González Ledesma, Petros Márkaris i Donna León. Els divendres, conferències, on van parlar especialistes com Carles Quílez, Massimo Carloto o Jordi Galves. Els dissabtes, taules rodones. A més, hi va haver tres exposicions, una de les quals, «Negre sobre negre», centrada en les influèn-

O documents o víctimes

A *La Bíblia valenciana*, de Rafael Tasis, els crims comencen després que aparegui un exemplar de la traducció catalana de la Bíblia de Bonifaci Ferrer, la primera en la nostra llengua. La realitat, però, és que tenim documentat que la Inquisició va fer-ne desaparèixer tots els exemplars. Agustí Vehí recorda el triple crim de Darnius a *Ginesta pels morts*. Un blues empordanès. Les víctimes apareixen. Sempre, però, indocumentades.

cies entre cinema i literatura de gènere negre, era de fabricació pròpia. Durant temps, el gènere negre ha estat considerat un gènere menor. En part, perquè sovint es consideren menors els gèneres que tenen èxit. En part, perquè alguns dels seus autors tenien poca volada. No en va tenir gaire, per exemple, Rafael Tasis quan va publicar *La Bíblia valenciana*, la primera novel·la policíica en català. Va escriure-la el 1944, diuen que més per compromís social amb el país i amb la llengua que no perquè li interessés aquest gènere. No va poder-la publicar fins al 1955, onze anys més tard. Vaig llegir-la a mitjan anys vuitanta, quan la va reeditar Tres i Quatre. Em va semblar molt discreta. «Cercàvem un assassí i ens ofereixen un llibre», diu un dels protagonistes, després de sospirar. (A les novel·les fetes amb presses o amb poques ganes, molt sovint els protagonistes també sospiren o encenen una cigarreta). Però jo els parlava d'Olot. Van oferir-nos un bon cicle i alguns mitjans van matar-los amb silenciador.